

Opinion- och politikerundersökning 2024

Famna

Katarina Hajdu

Emily Deros

December 2024

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Som en intresse- och kunskapsorganisation vill Famna nu samla in mer kunskap om vad opinionen och politiker/beslutsfattare tycker och tänker om idéburen sektor inom välfärden. Därför har Verian på uppdrag av Famna genomfört en undersökning i två delar, varav den ena delen riktar sig till allmänheten och den andra till politiker i kommun och region. Syftet med undersökningen är att få ett bättre kunskapsunderlag för att på sikt kunna arbeta för att synliggöra sektorns roll, särart och potential i den svenska välfärden.

Famna vill uppmärksamma att Ersta diakoni, Sveriges Stadsmissioner och Stockholms Sjukhem är medfinansiärer till undersökningarna.

Om undersökning

Metod

Opinionsundersökningen

Målgrupp: Allmänheten 18-84 år

Metod: Webbintervjuer i den riksrepresentativa och slumpmässigt rekryterade Sifo-panelen. Resultaten är viktade utifrån kön, ålder, region samt partival 2022.

Antal intervjuer: 1 011

Intervjuerna genomfördes 12 juni – 19 juni 2024.

Tolkning av resultat: När partisympati anges syftar det till frågan om vilket parti som man hade röstat på till riksdagen om det vore val idag. I de undantagsfall som partisympati för ett mindre parti anges, markeras det med en Asterix och ska tolkas med stor försiktighet dvs. enbart ses som en tendens.

Politikerundersökningen

Målgrupp: Politiker inom region och kommun i rollen som ordförande, 1:e och/eller 2:e vice ordförande i följande funktioner:

- region/kommunfullmäktige
- region/kommunstyrelse

Samt ytterligare 0-3 nämnder per region/kommun utifrån relevans. Bl.a. socialnämnder, hälso- & sjukvårdsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, socialutskottet, äldre- och omsorgsnämnden.

Metod: Webbintervjuer till ett urval av politiker i Sveriges samtliga 290 kommuner och 21 regioner sammanställt av Famna.

Antal politiker inbjudna till undersökning:

Region: 239, Kommun: 2 461

Antal intervjuer: 682

Intervjuerna genomfördes 16 okt – 5 nov 2024.

1 av 4 har kännedom om välfärdstjänster i idéburen regi

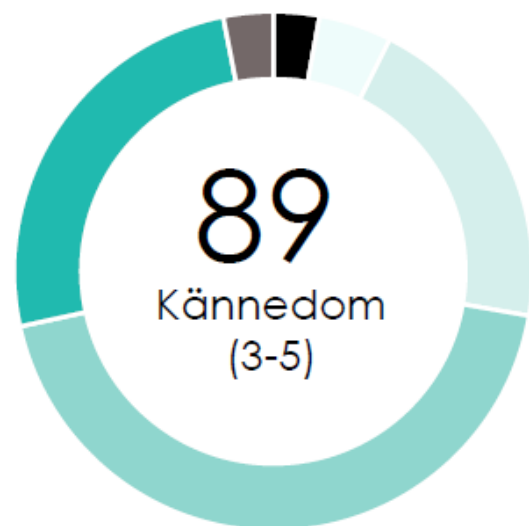
Övergripande om välfärd och välfärdstjänster

Hur väl känner du till välfärdstjänster som bedrivs i följande regi?

Andel i %

■ Ja, regelbundet ■ Ja, vid flera tillfällen ■ Ja, vid något tillfälle ■ Nej, ingen kontakt ■ Tveksam, vet ej

Offentlig sektor

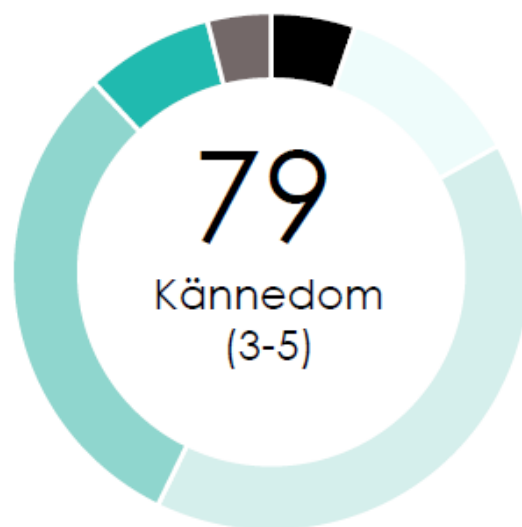

50-64 år (94%)

Universitetsutbildning (94%)

Oppositionssympatisörer (94%), MP-symp* (97%), S-symp (93%)

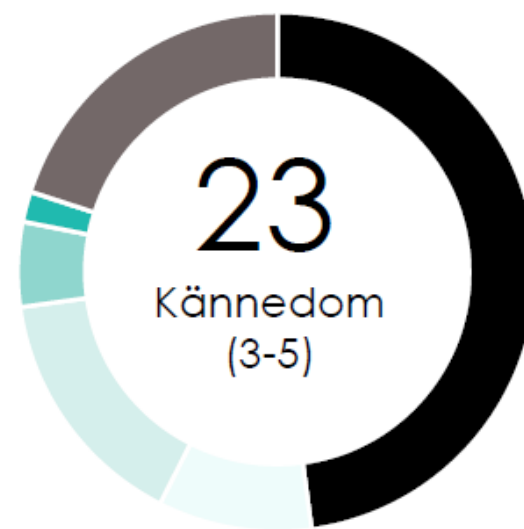
Privat sektor

50-64 år (94%)

Universitetsutbildning (85%)

Idéburen sektor

Universitetsutbildning (28%)

Oppositionssympatisörer (28%), MP-symp (41%)*, V-symp (40%), KD-symp (39%)*

Bas: Samtliga, 1 011 intervjuer *Låg bas och ska tolkas med försiktighet.

Inställning till offentlig el. privat sektor skiljer ej vid kännedom

Övergripande om välfärd och välfärdstjänster

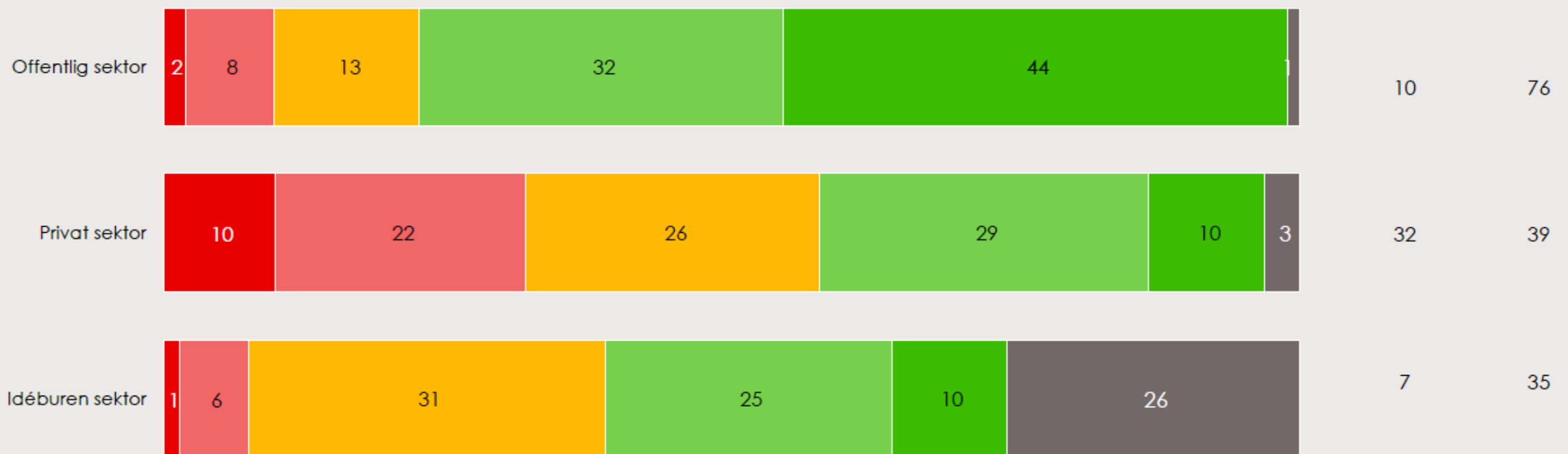
Vad är din inställning till att välfärdstjänster bedrivs i följande regi?

Andel i %

■ Mycket negativ ■ Ganska negativ ■ Varken eller ■ Ganska positiv ■ Mycket positiv ■ Tveksam, vet ej

Andel
negativa
(1+2)

Andel
positiva
(4+5)

Bas: Uppgett "Hört talas om" – "Känner mycket bra till" (2-5) offentlig sektor 953; privat sektor 917; idéburen sektor 345 intervjuer

Specifikt om välfärdssektorn

Respondenterna fick följande information:

Du kommer nu få några frågor som handlar om välfärdssektorn. Välfärdssektorn består av tre sektorer: offentlig, privat och idéburen. Sektorernas regi kan i korthet beskrivas enligt följande:

1

Offentlig sektor har ett allmännyttigt syfte och delar inte ut vinst och ägs av stat, region eller kommun.

2

Privat sektor består av privatägda företag som har ett krav att gå med vinst.

3

Idéburen sektor har ett allmännyttigt syfte, delar inte ut vinst och utgörs av flera olika organisationsformer, och ägs inte av stat, region eller kommun.

6 av 10 tycker att det är viktigt med olika typer av utförare

Specifikt om välfärdssektorn

Viktigt

62%

Tycker att det är ganska eller mycket viktigt med olika utförare inom den offentligt finansierade välfärden bland allmänheten.

- Däremot uppger var fjärde att de inte tycker att det är särskilt viktigt/inte alls (26%).
- Bland de som sympatiserar med något av regeringspartierna (M, KD eller L) är det totalt 78% som tycker att det är viktigt.

Hur viktigt tycker du att det är med olika typer av utförare inom den offentligt finansierade välfärden?

Andel i %

Bas: Samtliga, 1 011 intervjuer

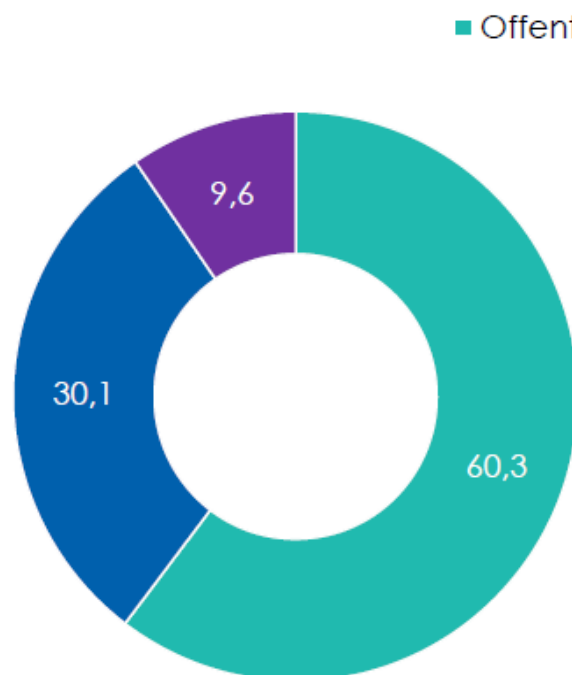
Allmänheten tycker att en större del bör vara idéburen välfärd

Specifikt om välfärdssektorn

Hur stor del av välfärden idag tror du drivs i följande regi?

Om du är osäker, fördela utifrån hur du tror. Fördela ut 100 % totalt av välfärden.

Andel i %

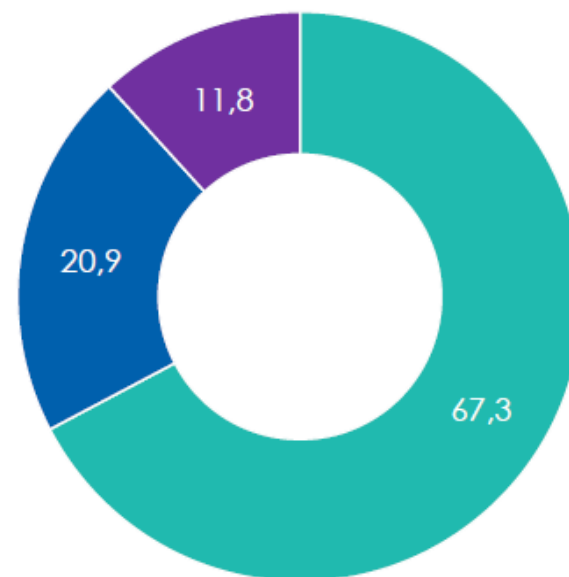

Bas: Samtliga, 1 011 intervjuer

Hur tycker du att fördelningen borde se ut?

Fördela ut 100 % totalt av välfärden.

Andel i %

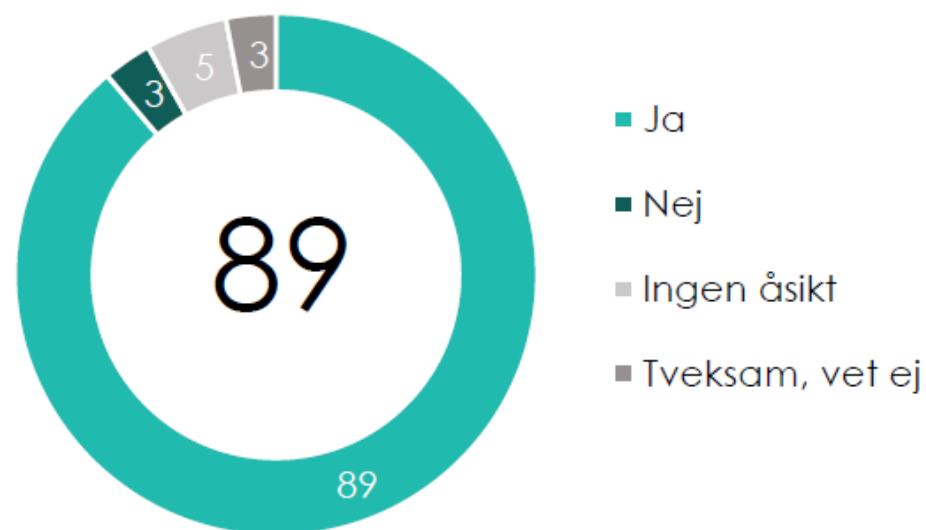
Bas: Samtliga, 1 011 intervjuer

De allra flesta tycker att ökad tydlighet kring typ av aktör vore bra

Specifikt om välfärdssektorn

Tycker du att det skulle vara bra om det tydligt framgick vilken typ av aktör (offentlig/privat/idéburen) det är när du väljer välfärdstjänster?

Andel i %

Andel ja (89%):

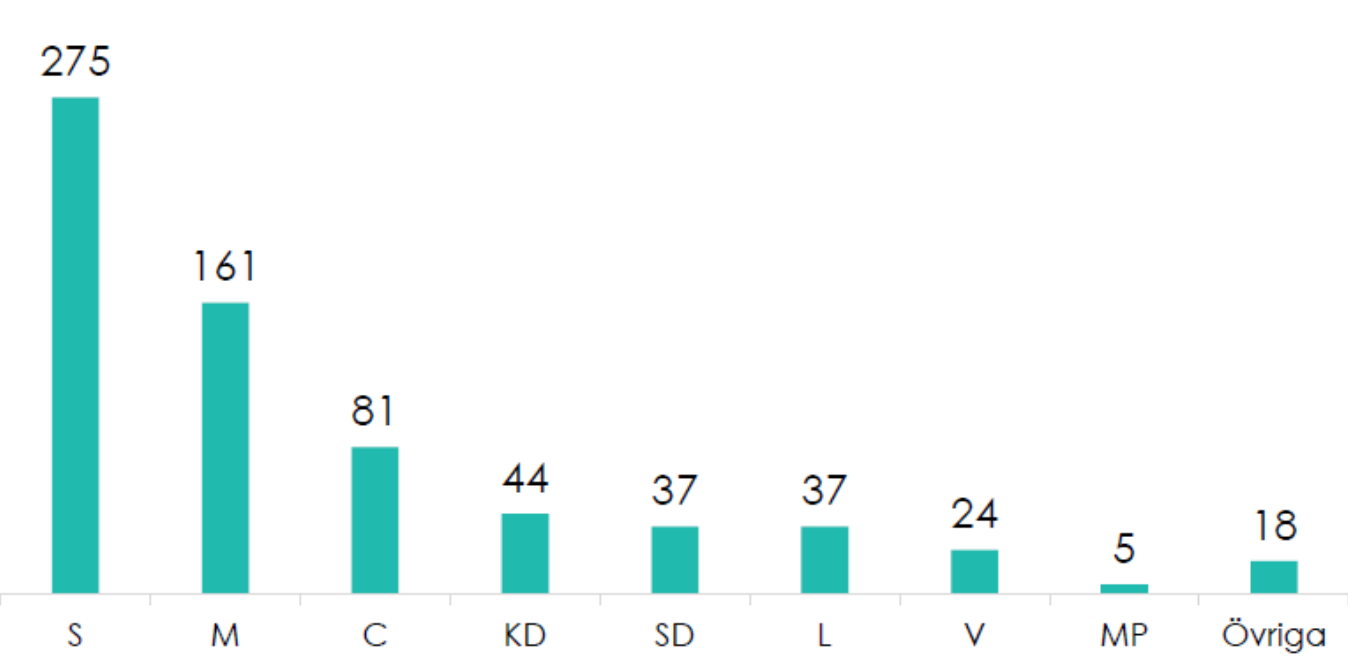
- Äldre i åldern 50-64 år (93%) och 65-94 år tycker i högre grad att det tydligare framgick.
- Sympatisörer till oppositionen anser även det i högre grad (94%)

Om respondenterna

Bakgrund

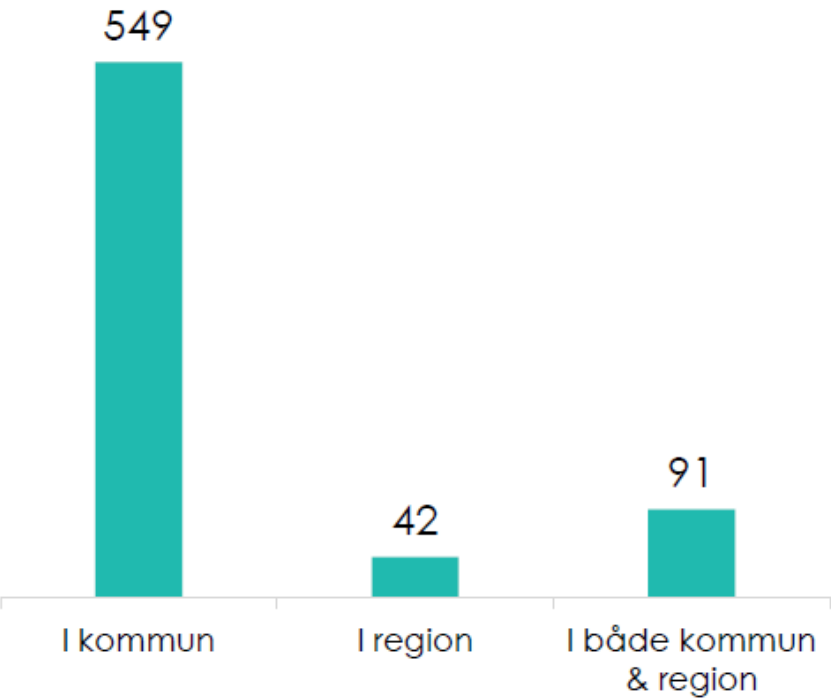
Partitillhörighet

Antal svarande

Var är du verksam som politiker?

Antal svarande

Om respondenterna

Bakgrund

Antal svar i undersökning: 682

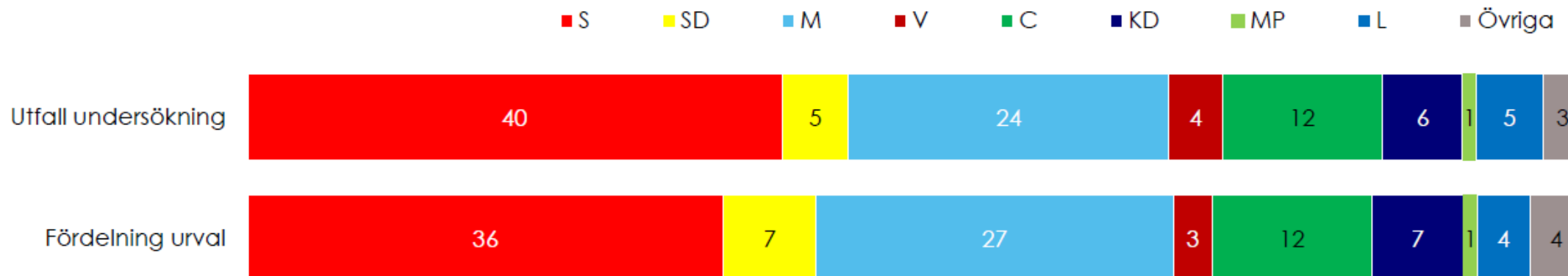
Antal i urval: 2 700

Svarsfrekvens: 25 %

Utifrån urvalsgrunderna är fördelningen mycket god i undersökning.

Partitillhörighet

Procentuell fördelning i undersökning respektive urval

De allra flesta är bekanta med begreppet idéburen välfärd

Kännedom

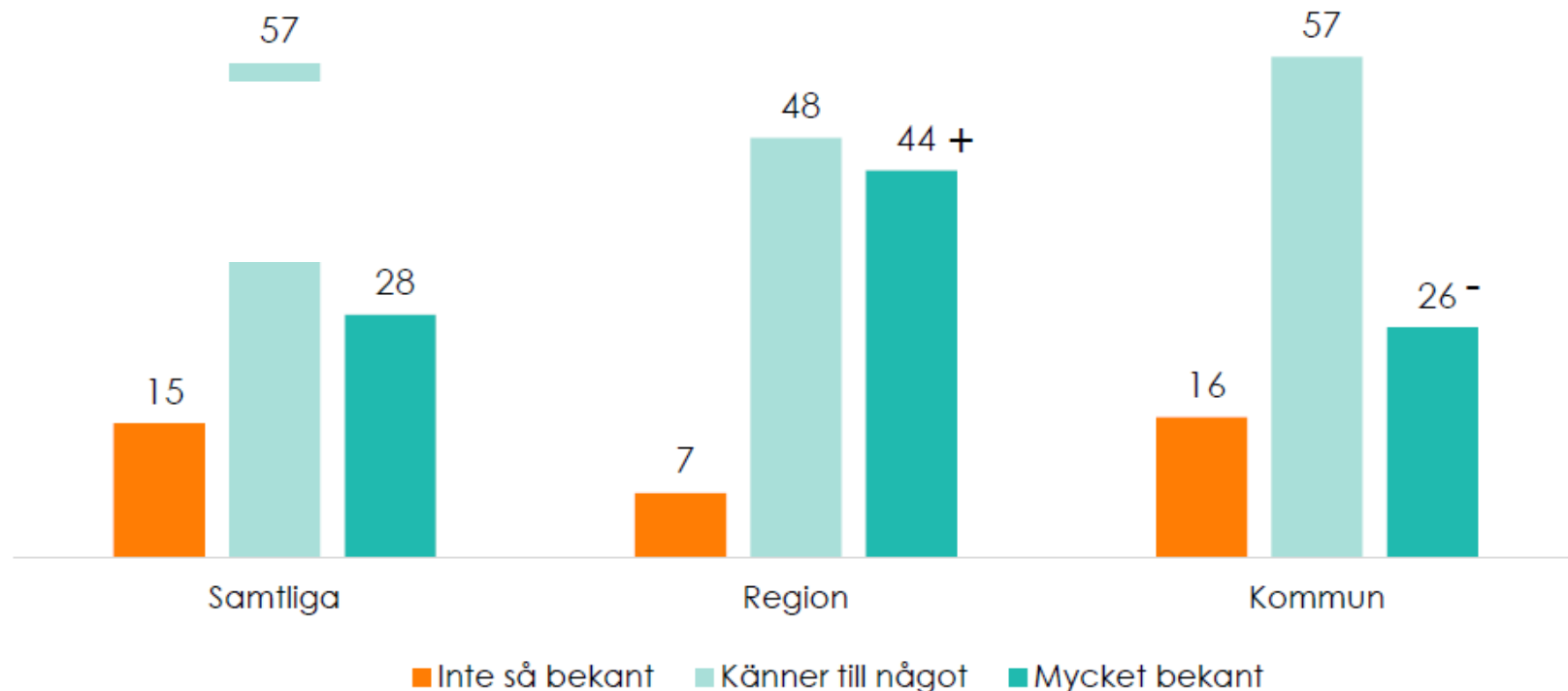
28 procent är mycket bekanta med idéburen välfärd, 57 procent känner till lite och 15 procent är inte så bekant med idéburen välfärd.

Regionpolitiker är mer bekanta med idéburen sektor än kommunpolitiker.

Politiker som i högre grad inte är så bekanta med idéburen sektor är aktiva i Mellersta och övre Norrland (23%), samt i mindre städer/tätorter (19%).

Hur bekant är du med begreppet idéburen välfärd?

Andel i %

Bas: Samtliga (n=682), regionspolitiker (n=54), kommunpolitiker (n=628)

3 av 4 politiker positiva till välfärdstjänster i idéburen regi

Inställning

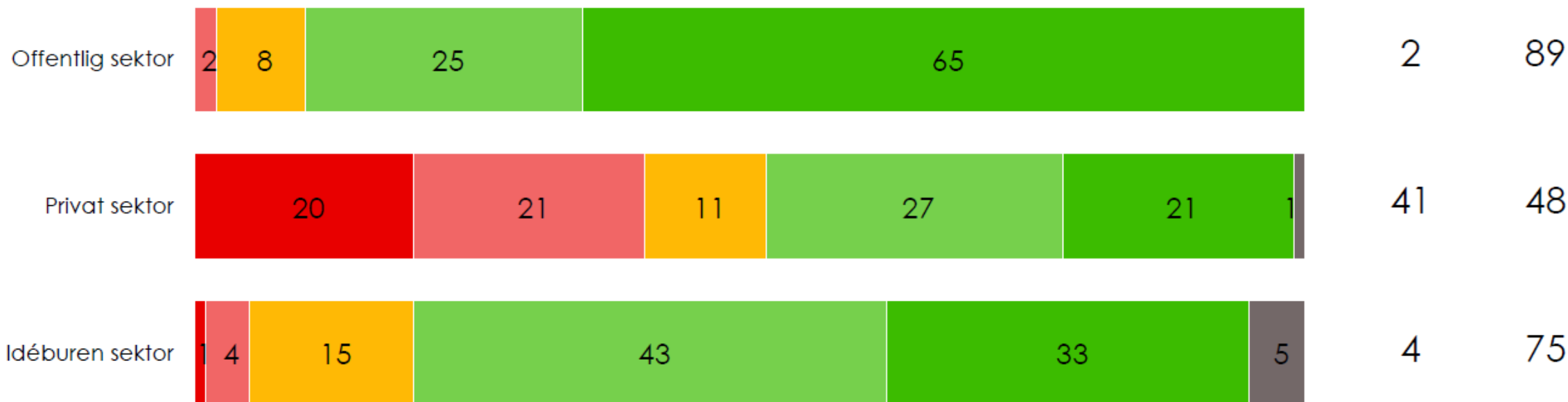
Vad är din inställning till att välfärdstjänster bedrivs i följande regi?

Andel i %

■ Mycket negativ ■ Ganska negativ ■ Varken eller ■ Ganska positiv ■ Mycket positiv ■ Tveksam, vet ej

Andel negativ
(1+2)

Andel positiv
(4+5)

Bas: Total, 682 intervjuer

Information till respondenterna

Respondenterna fick följande information:

Du kommer nu att få några frågor som handlar om välfärdssektorn som består av tre sektorer: offentligt, privat och idéburen. Dessa kan i korthet beskrivas enligt följande:

1

Offentlig sektor har ett allmännyttigt syfte och delar inte ut vinst och ägs av stat, region eller kommun.

2

Privat sektor består av privatägda företag som har ett krav att gå med vinst.

3

Idéburen sektor har ett allmännyttigt syfte, delar inte ut vinst och utgörs av flera olika organisationsformer, och ägs inte av stat, region eller kommun.

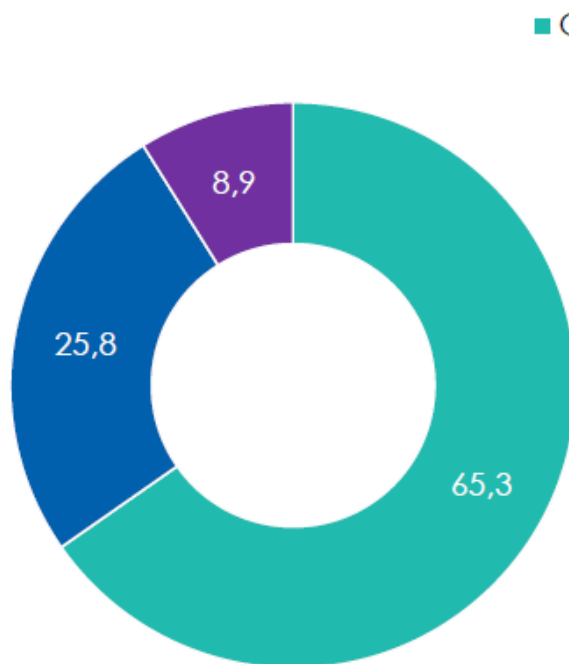
Politiker vill se en större del av välfärden i idéburen regi

Om offentlig-, privat- och idéburen sektor

Hur stor del av välfärden idag tror du drivs i följande regi?

Fördela ut 100 % totalt av välfärden.

Andel i %

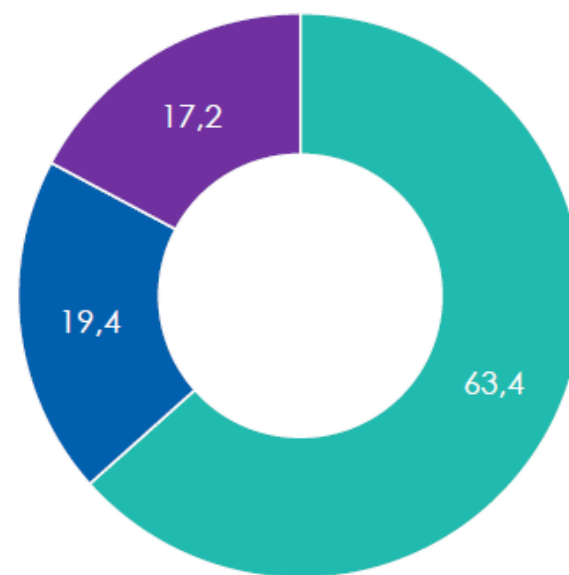

Bas: Total, 682 intervjuer

Hur tycker du att fördelningen borde se ut?

Fördela ut 100 % totalt av välfärden.

Andel i %

Bas: Total, 682 intervjuer

3 av 4 politiker anser att det bör finnas tillgänglig statistik

Om offentlig-, privat- och idéburen sektor

83%

Av de som är mycket bekant med idéburen välfärd anser i högre grad att statistik bör finnas.

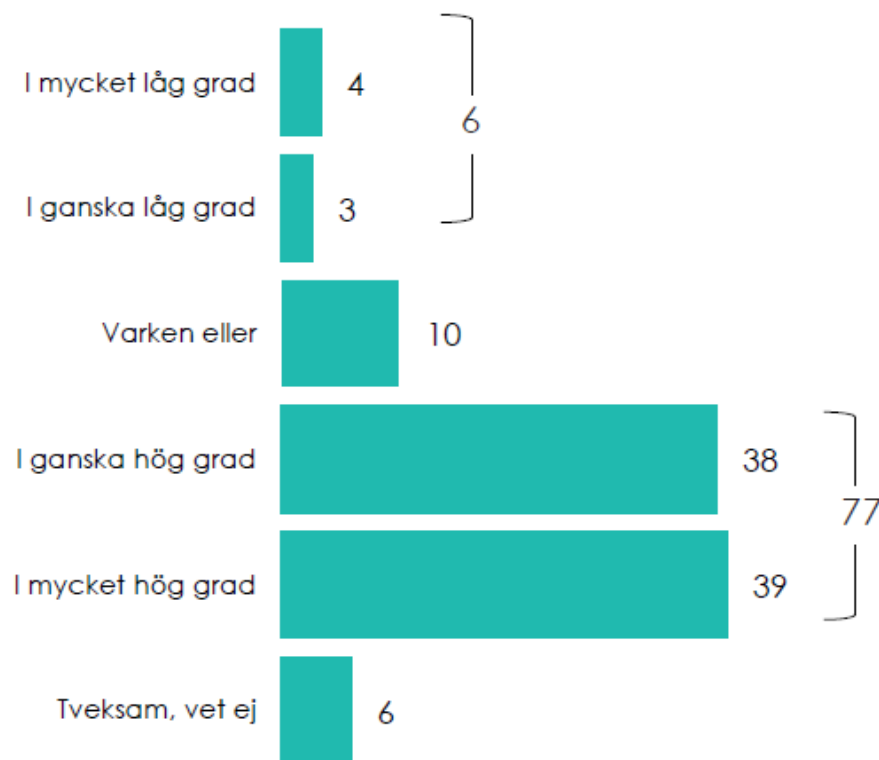
En stor majoritet, 77 procent anser i hög grad att det bör finnas uppdelad statistik.

De som är mer bekanta med idéburen välfärd är också i högre för att statistiken bör vara uppdelat.

81 procent av regionpolitikerna anser att det bör finnas uppdelad statistik – 77 procent av kommunpolitikerna.

I vilken grad anser du att det bör finnas uppdelad statistik på andelen idéburen, privat, och offentlig verksamhet?

Andel i %

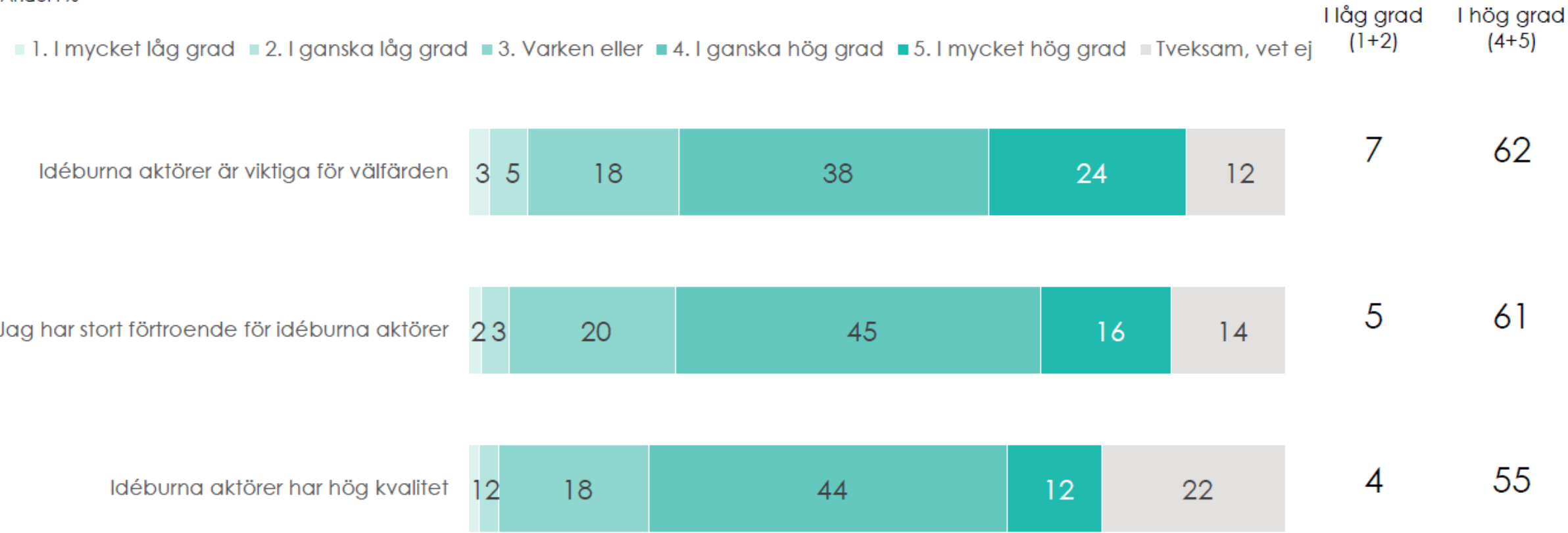
Bas: Total, 682 intervjuer

3 av 5 tycker att idéburna aktörer är viktiga för välfärden

Idéburen välfärd

I vilken grad håller du med om följande påståenden?

Andel i %

Bas: Total, 682 intervjuer

Öppen fråga i undersökningen

Om håller med i hög grad att idéburna aktörer är viktiga för välfärden, andel 62% tycker idéburna är viktiga.

Fråga: Varför tycker du att idéburna är viktiga för välfärden?

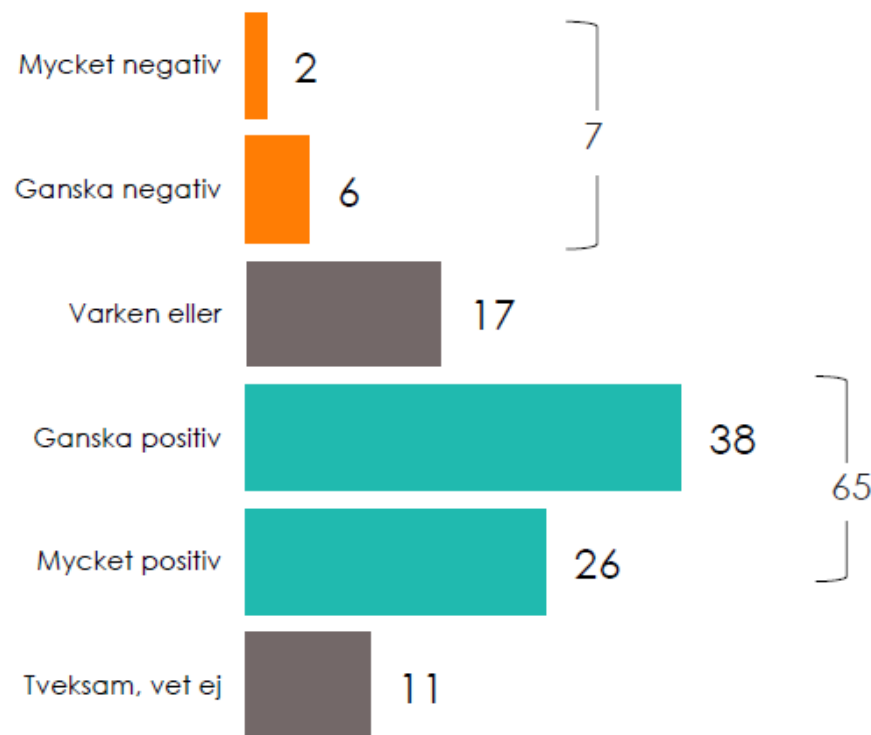
Svar: ***”De gör sånt som det offentliga inte kan och de privata inte vill”***

2 av 3 positiva till ramlagstiftning för IOP

Idéburen välfärd

Vad är din inställning till att det bör stiftas en ramlag för idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att underlätta förutsättningarna för denna samverkansform?

Andel i %

76%

Av de som är mycket bekanta med idéburen välfärd är positiva till att det bör stiftas en ramlag.

En majoritet, 65 procent är positivt inställda till att det bör stiftas en lag.

70 procent av regionpolitikerna är positiva, motsvarande siffra bland kommunpolitikerna är 64 procent.

Bas: Total, 682 intervjuer

Öppen fråga i undersökningen

Fråga: Till sist, är det något annat som du vill lyfte på temat utifrån dina erfarenheter av välfärdssektorn?

Svar: ***”Ofta är den idéburna sektorn hopslagen med privata då man talar om vad som inte är offentligt. Angeläget att vi får en uppdelning i tre sektorer”.***